

для розвитку інноваційного підприємництва; часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами малого та середнього підприємництва.

Фінансово-інвестиційні інструменти регулювання включають: грантові програми у сфері цифрового розвитку; пільгове кредитування суб'єктів малого та середнього підприємництва; мікрофінансування цифрового розвитку бізнесу; кредитування, гарантування і страхування експортних операцій; форфейтинг; акціонування; лізингові та факторингові програми; інвестиційне кредитування; відстрочка кредитних платежів у перші місяці реалізації інвестиційного проекту; проектно-грантова форма фінансування проектів; мікрокредитування розвитку інноваційного підприємництва; краудфандинг та венчурне фінансування суб'єктів малого та середнього підприємництва.

До числа пріоритетних інституціонально-інфраструктурних інструментів регулювання слід віднести: розбудова центрів трансферу та комерціалізації технологій; активізація торгових представництв в інших країнах і створення мережі експортно-кредитних агентств; розбудова індустріальних та технологічних парків; формування локальних виробничих систем; формування фондів розвитку інновацій та активізація бізнес-інкубаторів у сфері малого та середнього підприємництва.

Серед інформаційно-консультативних інструментів регулювання пріоритетними є такі як: конференції та форуми з питань цифрового розвитку бізнесу; віртуальні платформи з інформаційно-консультативного забезпечення цифрової трансформації бізнесу; тренінги, конференції, форуми з питань інтернаціоналізації вітчизняних суб'єктів малого та середнього підприємництва; віртуальні платформи міжнародного співробітництва; інформаційно-консультативні заходи з питань розвитку високотехнологічних виробництв; виставки та ярмарки інноваційно-технологічних розробок; віртуальні платформи міжгалузевої співпраці; тренінги, конференції, форуми з питань розвитку інноваційного підприємництва і стартап-компаній; віртуальні платформи розвитку інноваційного підприємництва і стартапів у сфері малого та середнього підприємництва.

Таким чином, дослідження світового досвіду стимулювання розвитку суб'єктів малого та середнього бізнесу і вивчення вітчизняної практики використання зазначених важелів дозволив виділити пріоритетні інструменти державного регулювання розвитку суб'єктів малого та середнього бізнесу, реалізація яких дозволить забезпечити їх стабільне зростання на основі масштабної цифровізації бізнес-процесів, поглиблення інтернаціоналізації бізнесу, формування високотехнологічного сектору і стимулювання розвитку інноваційного підприємництва та стартап-компаній у цій сфері.

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК ПЕРЕДУМОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Здобувач ступеня «магістр» Худещенко А.І., канд. екон. наук, доц. Ларка Л.С.
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Підприємство є соціально-економічною системою, яка постійно контактує із зовнішнім середовищем, тому при розробленні стратегії його розвитку значну увагу слід приділяти питанням забезпечення економічної безпеки. Досягнення цільового рівня економічної безпеки підприємства є можливим лише за умови застосування сучасних методичних підходів при плануванні цілей та завдань за усіма рівнями управління підприємством.

Підприємство не може стало розвиватися, перебуваючи у зоні підвищеної економічної небезпеки. Низький рівень економічної безпеки підприємства супроводжується такими негативними проявами, як:

– підвищення ймовірності банкрутства;

- скорочення ділової активності;
- втрата фінансової незалежності;
- недостатній рівень платоспроможності;
- плінність кадрів;
- втрата цільових ринків;
- зниження інвестиційної привабливості.

Названі прояви є лише верхівкою айсбергу, наслідками певних недоліків у сфері планування, організації, мотивації та контролю. Безперечно, значна кількість факторів, що знижують рівень економічної безпеки підприємства, є екзогенними за походженням, тому підприємству залишається лише пристосовуватися до них, застосовуючи захисні стратегії.

Для того, щоб підтримувати необхідний рівень економічної безпеки підприємства, потрібно постійно удосконалювати основні бізнес-процеси, впровадження інновацій повинно стати нормою життя, оскільки скорочення життєвих циклів продукції обумовлюють необхідність прискорення оновлення асортименту продукції, впровадження прогресивних технологій, підвищення кваліфікації кадрів, пошук креативних маркетингових ходів тощо.

Розглянемо більш детально заходи щодо підвищення основних складових економічної безпеки, які повинні забезпечити сталий розвиток підприємства.

Фінансова складова економічної безпеки:

- зменшення поточних зобов'язань з метою підвищення платоспроможності;
- моніторинг показників фінансової незалежності з метою своєчасного виявлення критичних фінансових ризиків, вплив яких може призвести до банкрутства підприємства;
- аналіз структури дебіторської заборгованості з метою зменшення частки безнадійної заборгованості;
- аналіз коефіцієнту оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей з метою удосконалення управління обіговими коштами підприємства.

Інтелектуальна складова економічної безпеки:

- своєчасне оформлення документів на право інтелектуальної власності з метою мінімізації суперечок з цього приводу;
- підвищення кваліфікації співробітників підприємства, які займаються питаннями охорони прав інтелектуальної власності.

Кадрова складова економічної безпеки:

- постійне підвищення кваліфікації співробітників підприємства з метою мінімізації управлінських помилок, зменшення рівня браку продукції тощо;
- підвищення корпоративної культури на підприємстві з метою підвищення згуртованості колективу;
- впровадження прозорої системи мотивації персоналу з метою підвищення продуктивності праці співробітників та мінімізації конфліктів;
- удосконалення соціального захисту співробітників з метою мінімізації плінності кадрів.

Технологічна складова економічної безпеки:

- підвищення ефективності використання основних засобів підприємства;
- оновлення виробничих фондів з метою оптимізації технологічних процесів;
- впровадження інновацій у виробничі процеси з метою скорочення виробничих витрат.

Інформаційна складова економічної безпеки:

- уніфікація основних документів підприємства з метою удосконалення документообігу;
- розроблення систем моніторингу основних напрямів діяльності підприємства з метою своєчасного виявлення можливостей и загроз.

Екологічна складова економічної безпеки:

- впровадження заходів з мінімізації забруднення навколишнього середовища як наслідок соціальної відповідальності підприємства;
- своєчасне оформлення усіх дозвільних документів на виробництво продукції з метою запобігання виплаті штрафів за забруднення навколишнього середовища.

Силова складова економічної безпеки:

- утримання власної служби безпеки на підприємстві з метою запобігання розкрадання майна та виникнення надзвичайних ситуацій;
- впровадження систем контролю за діяльністю персоналу з метою запобігання травматизму.

Ринкова складова економічної безпеки:

- періодичне проведення маркетингових досліджень з метою своєчасного виявлення суттєвих змін у платоспроможному попиті на продукцію підприємства;
- моніторинг за діяльністю конкурентів з метою діагностування їх ринкової поведінки та розроблення адекватної конкурентної стратегії;
- планування рекламної кампанії підприємства з метою забезпечення постійного обсягу реалізації продукції підприємства;
- впровадження гнучкої цінової політики з метою підвищення обсягів реалізації продукції підприємства;
- розширення співробітництва з посередниками з метою підвищення ефективності збутової діяльності підприємства.

Література: 1. Ларка Л.С. Економічна безпека як індикатор якості економічного управління підприємством / Л.С. Ларка, А.О. Маркіна, А.С. Мещерякова // Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки). – Харків: НТУ «ХПІ». – 2018. № 19 (1295). – С. 72 - 79.
2. Коваленко О.В. Підходи до визначення поняття економічної безпеки підприємства / О. В. Коваленко, Л. В. Лисенко [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_7_028.pdf. – Дата звернення: 07.05.2020 р.
3. Колодяжна І. В. Економічна безпека в системі сталого функціонування підприємства / І. В. Колодяжна, К. А. Букріна [електронний ресурс]. – Режим доступу: 23_1_2019ua/30.pdf www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/ – Дата звернення: 07.05.2020 р.

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ ТА КИТАЮ

Ас. Цзян Пань

*Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу»
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*

Сьогочасні глобальні тенденції демонструють поступове подолання інституційних, митних, торговельно-економічних та комунікаційних бар'єрів співпраці країн, що виступає базисом для налагодження взаємовигідних відносин між ними і реалізації країнами спільних інвестиційних проектів їх розвитку. Україна як учасник глобальної екосистеми також наслідує домінуючі у світовому економічному середовищі тренди і приділяє активну увагу розширенню її міжнародних комунікаційних зв'язків зі світовими економічними лідерами.

Наразі колосальні резерви криються в поглибленні співпраці України та Китаю, який останніми роками реалізує політику зовнішньої відкритості і розширення взаємовигідної співпраці з іншими країнами. З огляду на масштаби проектів, що реалізуються Китаєм як у межах окремих країн, так і на світовому рівні, вагомого значення на сьогодні набуває розширення меж інвестиційної співпраці України та Китаю і реалізації ними спільних інвестиційних проектів.